

Uitwerking Protocol Monitoring NSL

RAPPORT

OpdenKamp ADVIESGROEP B.V.

Koninginnegracht 23, 2514 AB, Den Haag
tel. (070) 426 00 00, fax (070) 426 00 01
e-mail : mailbox@oag.nl
<http://www.oag.nl>

Den Haag: 15-07-2008
Document : 'VR/NSL/08-055
Projectleider: Wim Groen
Autorisatie directeur M&I: Hugo van Belois

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding.....	3
2. Uitgangspunten	4
Uitgangspunten inhoudelijk:.....	4
Uitgangspunten organisatorisch:	5
Uitgangspunten op het gebied van de planning:	5
3. Betrokken partijen en organisatie	6
4. Output & Input	7
Output	7
Input	8
5. Fasering en planning	8
Toelichting op het planningsschema.....	9
6. Kwaliteitseisen.....	12
7. Rollen, taken en verantwoordelijkheden	13
Rijk (VROM, V&W)	13
PBL/RIVM	14
RWS.....	14
Lokale/regionale overheden NSL-regio's	15
Lokale/regionale overheden niet-NSL-regio's	16
Overleggroep Monitoring:	17
Bureau Monitoring	17
Bijlage 1 Tijdsplan Monitoring NSL.....	19
Bijlage 2 formats prestatie monitoring bij protocol Monitoring NSL	20

1. INLEIDING

Het kabinetsstandpunt Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit NSL (datum p.m.) laat zien dat met dit beleidsprogramma overal in Nederland de Europees geldende luchtkwaliteitsgrenswaarden voor PM10 en NO2 tijdig, dat wil zeggen in 2011 resp.2015, zullen worden gehaald. Het NSL heeft twee hoofddoelen:

- het verbeteren van de luchtkwaliteit ten behoeve van de volksgezondheid;
- het bieden van ruimte en een onderbouwing voor ruimtelijke projecten.

Het monitoren van de uitvoering van het programma NSL, en het zonodig bijstellen ervan, moeten ervoor zorgen dat het uitgangspunt, dat overal tijdig de grenswaarden worden gehaald, van kracht blijft en dus de beoogde projecten doorgang kunnen vinden.

Conform de Wet Milieubeheer, waarin dit NSL ook is opgenomen, dienen de voortgang van de uitvoering van de IBM-projecten en van uitvoering van de maatregelen te worden bijgehouden en moet de ontwikkeling van de luchtkwaliteit worden gevolgd. Artikel 5.14 verplicht de betrokken bestuursorganen om jaarlijks aan de Minister van VROM te rapporteren over de voortgang en uitvoering van de maatregelen en projecten die in het NSL zijn opgenomen en over de effecten daarvan op de luchtkwaliteit. In de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit (RBL) zijn enkele regels opgenomen met betrekking tot de monitoring NSL.

De Minister van VROM is formeel eindverantwoordelijk voor de uitvoering van het NSL en dus ook voor de monitoring. De Minister zal de monitoring – net als de totstandkoming van het NSL - vormgeven als een gezamenlijke activiteit van de drie betrokken overheidsniveaus: gemeenten, provincies en het rijk. De uitvoering van de jaarlijkse monitoring wordt neergelegd bij een uitvoeringsorganisatie (hierna Bureau Monitoring). Een overleggroep wordt opgericht (hierna Overleggroep Monitoring), bestaande uit de betrokken NSL-partners, die het monitoringsproces zal begeleiden en jaarlijks zal bespreken welke consequenties verbonden kunnen worden aan de monitoringsresultaten. De overleggroep adviseert hierover aan de verantwoordelijke bestuurders van de NSL-partners.

In het kabinetsstandpunt is aangegeven dat bij de vormgeving van het monitoringsstelsel de monitoring van de NSL en de jaarlijkse rapportage van de luchtkwaliteit aan de EU worden gecombineerd. De saneringstool wordt daartoe, inclusief de rapportagetool 2007, omgebouwd tot een monitoringstool. Dit instrument zal gelijk met de publicatie van het vastgestelde NSL begin 2009 gereed zijn. Een eerste (proef)monitoringsronde zal in dat jaar plaatsvinden.

De resultaten van de jaarlijkse monitorings- en rapportageronde zullen in een rapport worden samengevat dat in de ministerraad wordt besproken om vervolgens aan het parlement te worden aangeboden. Parallel hieraan kan het rapport in GS en B&W worden besproken en vervolgens aan gemeenteraad en Provinciale Staten worden aangeboden.

Het NSL is tot stand gebracht via het maken van regionale beleidsprogramma's, de zgn. RSL's. Het staat de regio's vrij om, aansluitend aan de Monitoring NSL, hun eigen RSL's te monitoren. Gemeenten, stadsregio's en provincies zullen in zo'n geval ook zelf de voortgang in de gemaakte bestuurlijke afspraken volgen' en jaarlijks gecombineerd rapporteren over de uitvoering van maatregelen en projecten ter verbetering van de luchtkwaliteit in hun regio.

Ten behoeve van het monitoringsproces zal een protocol worden vastgesteld met als doel: het vastleggen van de organisatorische, inhoudelijke en planmatige afspraken tussen de betrokken partners en instanties over de manier waarop de uitvoering van de Monitoring NSL zal plaatsvinden.

2. UITGANGSPUNTEN

Voor het kunnen vastleggen van organisatorische en inhoudelijke afspraken en de planning van de Monitoring NSL zijn diverse uitgangspunten geformuleerd. Deze zijn hieronder gerubriceerd naar inhoudelijke, organisatorische en planningstechnische uitgangspunten.

UITGANGSPUNTEN INHOUDELIJK:

- De monitoring levert jaarlijks een resultaat op
- Dit resultaat betreft de situatie in heel Nederland
- Er wordt een landsdekkend beeld gegenereerd voor
 - het voorafgaande jaar en
 - de zichtjaren 2011, 2015 en 2020 (in 2011 en 2015 moet voldaan zijn aan de grenswaarden voor PM10 respectievelijk NO₂; 2020 is als extra zichtjaar meegenomen omdat niet allen tijdig maar ook blijvend aan de normen moet worden voldaan).
- De basis van de monitoring wordt gevormd door de gegevens over IBM-projecten, maatregelen en bronnen zoals deze zijn gebruikt bij de totstandkoming van het NSL.
- Het resultaat is de jaarlijkse update van de stand van zaken (voor voorafgaand jaar en voor de zichtjaren) van:
 - de uitvoering IBM-projecten,
 - de uitvoering NSL-maatregelen (nationaal en internationaal, lokaal en regionaal)
 - de luchtkwaliteit in heel Nederland (dus ook in niet-NSL gebieden).
- De manier waarop dit gebeurt, voldoet aan de Wet en specifiek aan het RBL.
- De manier waarop dit gebeurt is transparant voor alle betrokken partijen.
- Update van methoden en kentallen maakt geen onderdeel uit van de Monitoring NSL, maar is/blijft onderdeel van het bestaande circuit van Meten&Rekenen Luchtkwaliteit; NB: Of een update of aanpassing van e.e.a. gewenst of noodzakelijk wordt gevonden, kan wel worden gesignaleerd in de Monitoring NSL.
- De manier van werken levert voor elk gegeven één getal op, en wel het daarvoor op dat moment best beschikbare getal:
- Eén landelijke database staat centraal in de informatievoorziening, zodat er een eenduidige cijfermatige basis is voor het beeld van de luchtkwaliteit in ons land.
- De vastgestelde cijfers in de database zijn jaarlijks voor dat moment de beste cijfers; Het is altijd mogelijk dat nieuwe inzichten of ontwikkelingen leiden tot nieuwe cijfers. Het kan voorkomen dat deze tussentijds voor projectbesluiten worden gebruikt.
- Welke data benodigd zijn, wordt vastgelegd in formats.
- Welke kwaliteit die data (ten minste) moeten hebben, wordt vastgelegd in kwaliteitseisen.
- Voor elk gegeven ligt een basiskwaliteit vast (standaardwaarde) en indien beschikbaar wordt dit getal vervangen door een betere.
- Voor de monitoring wordt een monitoringstool ontwikkeld en up-to-date gehouden waarmee input en output voor alle partners, dus ook lokaal en regionaal, inzichtelijk en bruikbaar is. Bovendien is de resolutie van het gegenereerde landsdekkende beeld ook lokaal kwalitatief zodanig dat de blootstelling van de bevolking met voldoende zekerheid kan worden bepaald. De informatie heeft daarmee een voldoende basis om als onderbouwing van projectbesluiten te kunnen gelden.

UITGANGSPUNTEN ORGANISATORISCH:

- De monitoring is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle NSL-partners.
- De sturing en bewaking van het monitoringsproces gebeurt door de Overleggroep Monitoring waarin alle partners vertegenwoordigd zijn.
- De eindverantwoordelijkheid ligt bij VROM (bestuurlijk de minister).
- Elke partij c.q. bronhouder is verantwoordelijk voor zijn eigen gegevens en voor de desgevraagd te leveren onderbouwing van die gegevens.
- Alle partners zijn verantwoordelijk voor het tijdig en met de afgesproken kwaliteit aanleveren van de van hen als partij benodigde data die betrekking hebben op hun inbreng in het NSL en de monitoring van het beleid, de projecten, de maatregelen, en de luchtkwaliteit in heel Nederland.
- De overleggroep is de plaats waar eventuele geschilpunten over aangeleverde gegevens zullen worden besproken. Geen enkele andere partij dan de bronhouder zelf is gerechtigd wijzigingen in de eigen gegevens uiteindelijk door te voeren.
- Op regionaal niveau werken provincie, gemeenten/stadsregio's en Rijkswaterstaat samen in RSL-verband. Het wordt aanbevolen, maar is niet verplicht, dat één van deze partners optreedt als regionale regisseur en zich inspant afstemming en regionale consistentie te bereiken in de data benodigd voor de monitoring NSL/RSL. Het ligt voor de hand daarbij aan te sluiten bij de manier waarop het regionaal overleg bij de totstandkoming van het NSL heeft gefunctioneerd.
- Ter ondersteuning van de uitvoering van de monitoring en het actuele beheer van de monitoringstool wordt een Bureau Monitoring NSL ingericht. Functionaliteit van de monitoringstool en de inzet van het Bureau zijn onderdeel van het monitoringsproces onder regie van de Overleggroep. VROM faciliteert door het beschikbaar stellen van middelen.

UITGANGSPUNTEN OP HET GEBIED VAN DE PLANNING:

- De planning van de monitoring NSL past in een jaarcyclus.
- De planning van de EU-rapportage Luchtkwaliteit en de planning van de monitoring NSL worden, t.o.v. de werkwijze tot nu toe, in één geschoven, zodat elk gegeven één keer wordt aangeleverd.
- De monitoring NSL levert éénmaal per jaar een rapportage op, uiterlijk 1 oktober van het volgende jaar.
- Omdat deze rapportage met de monitorgegevens van het voorgaande jaar t-1 als input gaat dienen voor (het overwegen van) beleidsaanpassingen ingaande het volgende jaar t+1, moet de planning van de monitoring NSL daarvoor ruimte bieden. Afstemming over deze beleidsaanpassingen, waaronder de consequenties uit het monitoringsrapport, vindt in het najaar van elk jaar plaats, en wel op alle bestuurlijke niveaus, dus voor een gemeente, provincie of de verschillende ministeries bij het Rijk (VROM, V&W, LNV).
- Deze beleidsaanpassingen moet elke overheid zelfstandig kunnen nemen. Dit betekent dat in de planning alle overheden daar tegelijkertijd ruimte voor moet worden geboden. Deze ruimte moet voldoende zijn zodat besturen zich kunnen verantwoorden tegenover raden, staten of parlement, en de uitkomsten ervan mee kunnen worden genomen in de monitoringsronde van het volgende jaar.
- De fase van beleidsaanpassingen valt buiten de monitoring NSL.
- Elk jaar wordt de planning voor het volgende jaar zo nodig bijgesteld. De planning die bij de start van de monitoring NSL geldt, wordt gegeven in dit protocol.

3. BETROKKEN PARTIJEN EN ORGANISATIE

Zoals hiervoor aangegeven is de monitoring een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de drie betrokken overheidsniveaus: gemeenten, provincies en het rijk. VROM is opdrachtgever en eindverantwoordelijke. Op rijksniveau spelen daarnaast V&W en Rijkswaterstaat een rol met betrekking tot projecten en maatregelen op de rijkswegen.

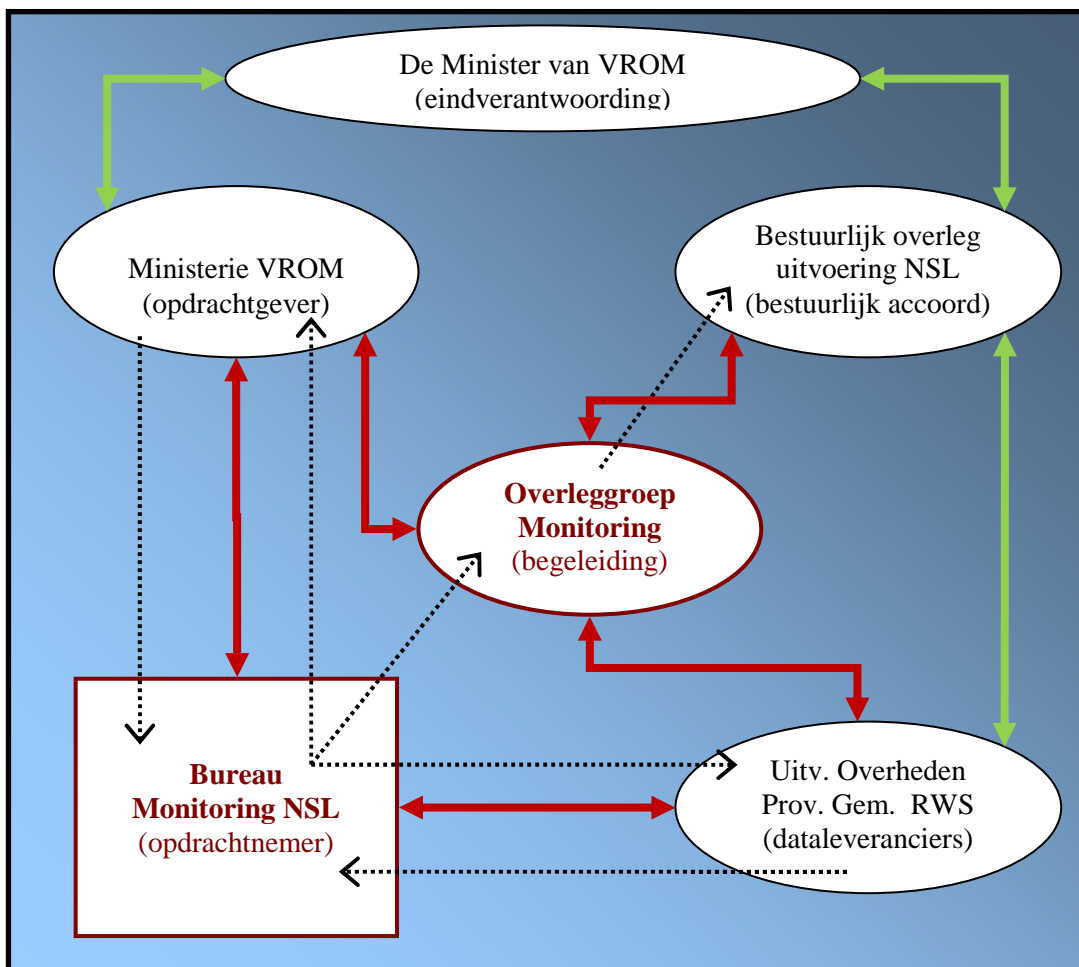
Op regionaal niveau spelen naast gemeenten en provincies, stadsregio's en bestuurlijk regio's een rol. Omdat de monitoring van het NSL en de jaarlijkse rapportage luchtkwaliteit aan de EU worden gecombineerd, zijn niet alleen de overheden binnen de NSL-regio's, maar ook niet- NSL gemeenten en provincies betrokken.

Verdere betrokken instanties zijn PBL/RIVM, met name als leverancier van de grootschalige concentraties (achtergrondconcentraties) en InfoMil. Deze laatste instantie verzorgt momenteel de EU-rapportage luchtkwaliteit en zal een rol hebben in de toekomstige monitoring, waarin de rapportage en de monitoring NSL zijn gecombineerd.

Ten behoeve van de monitoring zullen worden opgericht:

- Bureau Monitoring
- Overleggroep Monitoring

In onderstaande figuur is schematisch de beoogde organisatiestructuur aangeduid.

Figuur 1: Schematisch beeld van de organisatiestructuur voor de Monitoring NSL
 (.....> = dataverkeer, ⇄ = procesoverleg, ⇄ = bestuurlijk niveau)

Samenvattend spelen de volgende partijen een rol in de monitoring van de NSL:

- Rijksniveau: VROM, V&W
- Provincies (NSL en niet-NSL)
- Gemeenten/stadsregio's (NSL en niet-NSL)
- Bestuurlijke regio's
- RWS (landelijke organisaties en regionale directies)
- Planbureau voor de Leefomgeving (PBL, vh MNP)
- RIVM
- InfoMil

Zoals figuur 1 onderstreept wordt de uitvoering van de jaarlijkse monitoring neergelegd bij het (nieuwe) Bureau Monitoring, dat waarschijnlijk door InfoMil zal worden bemenst. In de Overleggroep Monitoring, die de werkwijze van het monitoringsproces begeleidt, zijn alle betrokken partijen vertegenwoordigd. Zie voor een verdere uitwerking van de taken van het Bureau Monitoring en de Overleggroep Monitoring hoofdstuk 7.

4. OUTPUT & INPUT

OUTPUT

De monitoring levert elk jaar een output op. Uitgangspunt daarbij zijn elk jaar de in die monitoringsronde geregistreeerde gegevens zoals deze in de monitoringstool zijn verwerkt. In elke nieuwe monitoringsronde worden deze gegevens zonedig geactualiseerd op basis van eventueel gewijzigde uitgangspunten, inzichten of wijzigingen in projecten of maatregelen. Elke nieuwe monitoringsronde vindt zodoende een update plaats waarbij enerzijds de situatie van het voorgaande jaar wordt beschreven (actuele situatie) en anderzijds de prognoses voor de zichtjaren 2011, 2015 en 2020.

De producten (output) van de monitoring zijn:

1. Stand van zaken van de uitvoering van de IBM-projecten die zijn opgenomen in het NSL. Het gaat daarbij om nationale en regionale projecten, waarvoor de actuele situatie en de prognoses gegeven moeten worden.
2. Stand van zaken van de uitvoering van de geplande maatregelen. Het gaat daarbij om (inter)nationale en regionale/lokale maatregelen, waarvoor de actuele situatie en de prognoses gegeven moeten worden.
3. De ontwikkeling van de luchtkwaliteit, d.w.z. van het voorgaande jaar en van zichtjaren 2011, 2015 en 2020. Daarbij wordt de relatie gelegd met de ontwikkeling van de economie en het beleid, wat zich vertaalt in de ontwikkeling van de bronnen (verkeer, landbouw, industrie enz) en de uitvoering van IBM-projecten en NSL maatregelen.

INPUT

Om bovenstaande producten te kunnen leveren zijn geactualiseerde gegevens (input) nodig. Het gaat daarbij om:

1. Prestatiegegevens (uitvoering van projecten en maatregelen), meer specifiek:
 - Stand van zaken maatregelen: uitvoering geplande NSL/RSL-maatregelen, actueel (voorafgaand jaar) en prognoses voor zichtjaren (2011, 2015 en 2020), afwijkingen t.o.v. planning, wijzigingen in de zin van art 5.12 Wm;
 - Stand van zaken IBM-projecten: uitvoering geplande IBM-projecten, actueel (voorafgaand jaar) en prognoses voor zichtjaren (2011, 2015 en 2020), afwijkingen t.o.v. planning, wijzigingen in de zin van art 5.12 Wm;
2. Rekenmodellen en parameters, zoals emissiefactoren, meteodata, uitgangspunten (m.n. scenario's) enz als basis voor de monitoring;
3. Gegevens over bronnen (m.n. verkeer en andere bronnen), meer specifiek:
 - Actualisering van relevante wegvakken, verkeerscijfers (intensiteiten, samenstelling, snelheden) en omgevingskenmerken, actueel (voorafgaand jaar en prognoses voor zichtjaren (2011, 2015 en 2020), op rijkswegen (HWN), provinciale wegen en relevante stedelijke wegen (OWN), inclusief actualisering van effecten van projecten en maatregelen op verkeerscijfers en/of concentratiebijdragen.
 - Wijzigingen of toevoegingen in belangrijke overige bronnen, zoals landbouw, industrie, op-/overslag, glastuinbouw, scheepvaart en luchtvaart: actueel (voorafgaand jaar en prognoses voor zichtjaren (2011, 2015 en 2020)
 - Achtergrondconcentratie: actueel (voorafgaand jaar) en prognose voor zichtjaren (2011, 2015 en 2020). In principe zijn hierin alle relevante bronnen verwerkt; in de prognoses zijn de IBM-projecten niet, maar de NIBM-projecten wel (impliciet) verwerkt.

5. FASERING EN PLANNING

In de jaarlijkse monitoringscyclus zijn drie fasen te onderscheiden, te weten de plannings-, de uitvoerings- en de rapportagefase.

De cyclus gaat aansluiten bij de bestaande trajecten op het gebied van de luchtkwaliteit, met name de totstandkoming van de GCN-kaarten en de rapportage aan de EU.

Daarnaast zal de planning zodanig zijn dat de noodzakelijke (bestuurlijke) trajecten op regionaal/locaal niveau inpasbaar zijn.

Hieronder staan de belangrijkste activiteiten binnen de drie fasen. In hoofdstuk 7 is aangegeven wie voor welke van deze activiteiten verantwoordelijk is. In de bijlage zijn alle activiteiten uitgezet in een tijdschema.

1. Planningsfase:

Er vindt een evaluatie van de voorgaande monitoringsronde (proces en inhoud) plaats door de Overleggroep. Op basis van deze evaluatie worden zonnodig het protocol en de

planning voor de volgende ronde bijgesteld. Eventueel wordt op basis van de evaluatie een aanpassing van de monitoringstool in gang gezet.

2. Uitvoeringsfase, met daarin:

2A. fase vastleggen basis monitoring:

- bepalen scenario's (internationaal/nationaal)
- updaten te gebruiken rekenmodellen en parameters
- bepalen eventuele wijzigingen in mee te nemen bronnen
- updaten monitoringstool

2B .fase verzamelen en verwerken gegevens:

- rapporteren over uitvoering projecten en maatregelen (inclusief wijzigingsvoorstellen conform art. 5.12 Wm)
- updaten gegevens m.b.t. wegvakken, verkeerscijfers en omgevingskenmerken
- updaten gegevens van andere bronnen
- verzameling en controle van deze gegevens
- verwerken gegevens in de monitoringstool

3. Rapportagefase, met daarin:

3A. fase conceptresultaat, waarin de gegevens worden doorgerekend voor het actuele jaar en de zichtjaren

3B. fase aanpassing resultaten, waarin het conceptresultaat wordt beoordeeld en eventuele aanpassingen worden gedaan

3C. fase opstellen eindresultaat

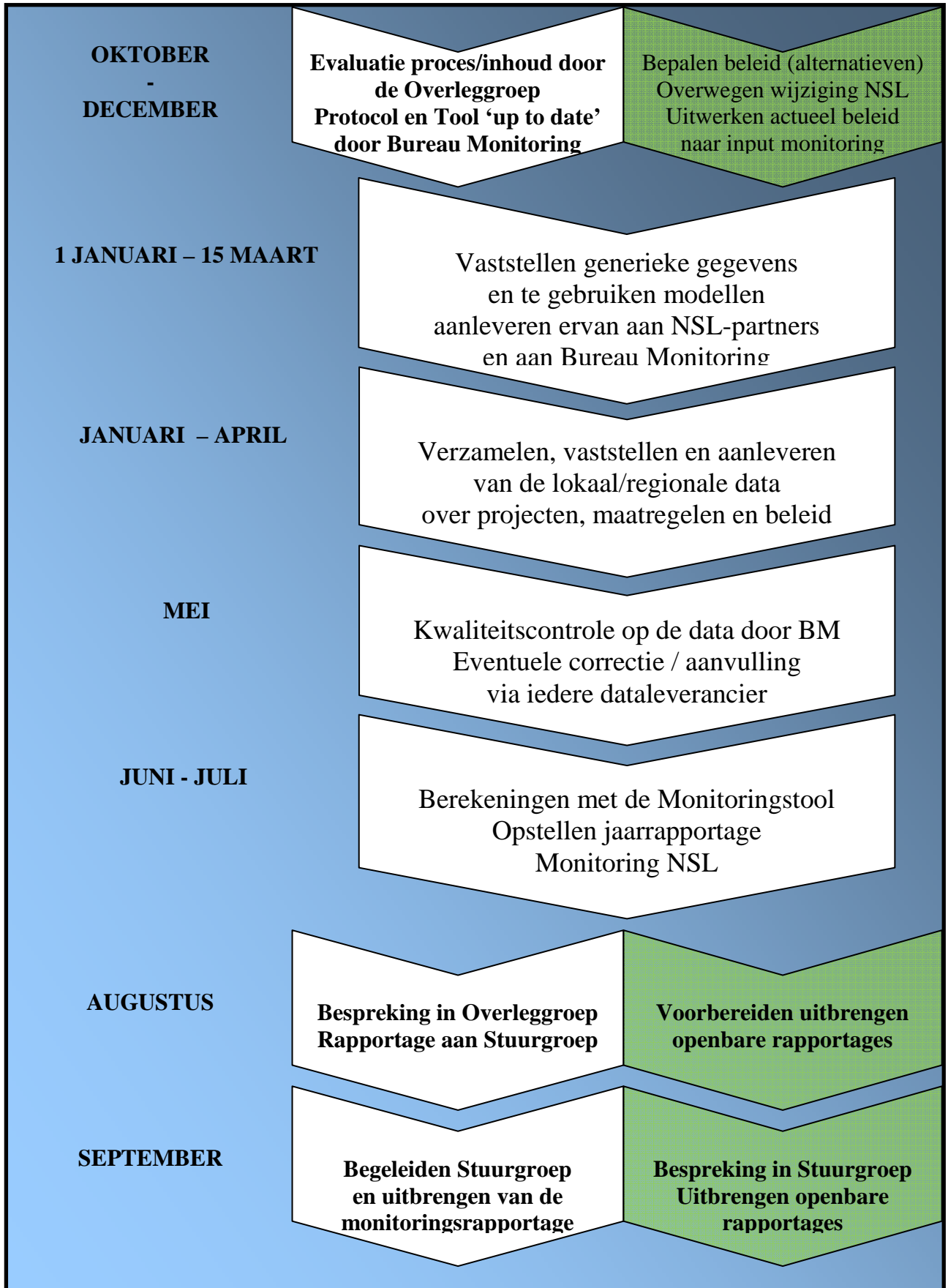
Het eindresultaat gaat het bestuurlijk proces in, waarna een eventuele aanpassing van het NSL volgt, en de output van de bestuurlijke/beleidsmatige overwegingen de input vormt voor de (volgende cyclus van de) monitoring.

In figuur 2 staat de fasering in een planningschema weergegeven. In de bijlage zijn de activiteiten en de planning ervan meer in detail in een tijdschema weergegeven.

TOELICHTING OP HET PLANNINGSSCHEMA

- De tijdsplanning van de Monitoring NSL volgt hetzelfde jaarlijkse proces als nu het geval is.
 - Op 15 maart zijn de te gebruiken generieke gegevens en modellen beschikbaar, daarna (deels ook parallel) is het aanleveren van de stand van zaken bij projecten, maatregelen en bronnen aan de orde.
 - De monitoringrapportage wordt in de zomer gemaakt om ervoor te zorgen dat voor 1 oktober de openbare rapportages uit kunnen.
- Uiterlijk 1 mei moeten alle data aangeleverd zijn aan het Bureau Monitoring.
- Het bestuurlijke traject behoort niet tot het proces van de monitoring maar is voor de duidelijkheid wel in het schema opgenomen, en daarom in een aparte kleur (groen).

- De monitoringscyclus eindigt jaarlijks met de rapportage van de Overleggroep aan de Stuurgroep NSL. De openbare rapportages van VROM, GS en B&W behoren m.a.w. niet tot de monitoring, en zijn daarom in een groen vakje vermeld.
- Buiten het specifieke kader van de monitoring NSL, maar wel benodigd voor het uitvoeren ervan, is de inspanning die VROM levert voor het algemene inzicht in de luchtkwaliteit (LML, ed.) en het landelijk uniform meten & rekenen aan luchtkwaliteit (i.e. modellen, emissie-factoren, meteofiles, GCN-kaarten, ed.). De uitkomst van deze ook jaarlijkse cyclus is elk jaar op 15 maart input voor de Monitoring NSL.
- Het proces van ontwikkeling, aanpassing en variantenkeuze van projecten en maatregelen staat los van de monitoring en hoeft zich dus niet aan de jaarcyclus te houden. Wel dient éénmaal per jaar (in maart/april dus) de balans bij die projecten en maatregelen te worden opgemaakt, wat als input de Monitoring NSL in gaat.

Figuur 2: De jaarcyclus van de activiteiten voor de Monitoring NSL

6. KWALITEITSEISEN

De output en daarmee de input van de monitoring moet voldoen aan bepaalde kwaliteitseisen. Elk jaar zullen deze eisen in de planningsfase worden vastgesteld. Hieronder zijn de algemene kaders en de specifieke onderwerpen weergegeven.

Belangrijke algemene kwaliteitseisen zijn in ieder geval:

- De totstandkoming van de producten (m.n. gebruikte rekenmodellen en parameters) voldoen aan de wetgeving en met name aan het RBL.
- Voor elk onderdeel wordt één getal, te weten het best beschikbare getal geleverd door de voor dat gegeven verantwoordelijke partij.
- Er is altijd een landsdekkend beeld beschikbaar, in principe opgebouwd op basis die best beschikbare data, met waar nodig aangevuld met landelijk gedefinieerde standaardwaarden.

Specifieke kwaliteitseisen betreffen:

- De actualiteit en consistentie verkeerscijfers (intensiteit, samenstelling): jaarlijks moet een herijking plaatsvinden van de verkeerscijfers, d.w.z. dat jaarlijks moet worden gecheckt of deze de (veranderde) situatie nog goed weergeven. De cijfers zullen ook in lijn moeten zijn met de eventueel veranderde prognoses t.a.v. projecten en maatregelen. Dat betekent dat resultaten van eventuele (nieuwe) projectberekeningen verwerkt moeten worden in de te leveren verkeerscijfers. NB Eén van de doelen van het NSL is de onderbouwing van IBM-projecten. Daarvoor is een jaarlijkse update met de meest recente verkeerscijfers noodzakelijk. Dit betekent echter niet dat er geen extra berekeningen gedaan kunnen worden ten behoeve van de onderbouwing van projecten. Dit kan tot gevolg hebben dat de resultaten hiervan afwijken van de gegevens zoals die op dat moment in het NSL zitten. Dat is op zich geen probleem, omdat zowel het NSL als de resultaten van projectberekeningen een momentopname betreffen. De verschillen moeten echter wel uit te leggen zijn. En elke monitoringronde zullen de nieuwste cijfers in het geactualiseerde NSL/de monitoringstool verwerkt moeten worden.
- De actualiteit en juistheid van gegevens van andere bronnen: het streven is alle lokaal relevante bronnen van luchtverontreiniging met specifieke gegevens in de database te hebben. Jaarlijks wordt bekeken in hoeverre de bestaande gegevens moeten worden aangepast als gevolg van nieuwe inzichten.
- Nauwkeurigheid inschatting effecten maatregelen: jaarlijks moet worden bekeken of er verbeterde inzichten zijn en in hoeverre deze moeten worden verwerkt in de relevante parameters.
- De gegevens over de uitvoering van IBM-projecten en maatregelen moeten conform het format (zie bijlage) worden geleverd. Dit format is zoveel mogelijk analoog aan het format bij de totstandkoming van het NSL. Bij belangrijke wijzigingen moet worden aangegeven hoe deze zijn verwerkt in de gegevens m.b.t. verkeersprognoses, effecten maatregelen enz.

- Achtergrondconcentraties (GCN-kaarten): hierin moeten alle relevante buitenlandse en binnenlandse bronnen zijn verwerkt. In de prognoses moeten alle relevante (inter)nationale projecten en maatregelen en beleidsvoornemens zijn verwerkt.

7. ROLLEN, TAKEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN

Rijk (VROM, V&W)

VROM is opdrachtgever voor de monitoring NSL en is verantwoordelijk voor het eindproduct. VROM geeft sturing aan het proces via de Overleggroep Monitoring en heeft daarmee een taak in de planningsfase (fase 1) en in de rapportagefase (fase 3).

VROM en V&W hebben een taak en verantwoordelijkheid in de levering van bepaalde gegevens m.b.t. bronnen, emissies, uitvoering projecten en maatregelen (in fase 2). Zie tabel.

Te leveren input in monitoringsproces Rijk

Wat	Hoe (vorm/kwaliteit)	Wanneer	Opm.
bepalen scenario generieke economische & ruimtelijke ontwikkelingen & (inter)nationale maatregelen ivm prognoses emissies	effecten op verkeersintensiteit, samenstelling, emissiefactoren	fase 2A	
bepalen te gebruiken updates rekenmodellen & parameters	conform RBL	fase 2A	
bepalen eventuele wijzigingen in mee te nemen relevante omvangrijke andere bronnen & emissies	afhankelijk van bron (te berekenen door verschillende instanties)	fase 2A	zoals scheepvaart, luchtvaart, op-/overslag, landbouw; in overleg met regio's
goedgekeurde achtergrondconcentraties (act.&prog.)	goedkeuring GCN-kaart MNP (bevat alle relevante binnenlandse&buitenlandse bronnen; nu op 1x1 km)	fase 2B	dubbeltellingcorrectie conform RBL
stand van zaken uitvoering in NSL opgenomen (inter)nationale maatregelen	per maatregel uitvoering en afwijkingen t.o.v. NSL aangeven en effecten hiervan	fase 2B	

PBL/RIVM

Evenals de andere partijen hebben PBL/RIVM via de Overleggroep Monitoring een rol in de planningsfase (fase 1) en de rapportagefase (fase 3).

In de uitvoeringsfase (fase 2) heeft PBL/RIVM als specifieke taak de jaarlijkse update van rekenmodellen en parameters zoals de emissiefactoren en de jaarlijkse oplevering van de GCN-kaarten, die dienen als achtergrondconcentratie in de monitoringstool. Tevens heeft PBL/RIVM een rol in de kwaliteitscontrole van de monitoringsresultaten. Zie tabel voor de te leveren input in de uitvoeringsfase.

VROM is voor deze producten de eindverantwoordelijke.

Te leveren input in monitoringsproces MNP/RIVM

Wat	Hoe (vorm/kwaliteit)	Wanneer	Opm.
actualisatie rekenmodellen & parameters zoals emissiefactoren (act.&prog.)	jaarlijkse update emissiefactoren (conform RBL)	fase 2A	
GCN-kaart als achtergrondconcentraties met alle relevante binnenlandse & buitenlandse bronnen (act.&prog.)	als concentratiekaarten te verwerken in de monitoringstool	fase 2B	inclusief dubbeltelling correcties
kwaliteitscontrole lokale/regionale gegevens	check (steekproefsgewijs) van resultaten	fase 2B	

RWS

Evenals de andere partijen heeft Rijkswaterstaat (RWS) via de Overleggroep Monitoring een rol in de planningsfase (fase 1) en de rapportagefase (fase 3).

In de uitvoeringsfase heeft RWS (V&W) de verantwoordelijkheid voor de levering van gegevens m.b.t. de rijkswegen en rijksvaarwegen. Het betreft een jaarlijkse update van wegvakken, verkeerscijfers en omgevingskenmerken (zowel voor het actuele jaar als prognoses) en stand van zaken m.b.t. de uitvoering van IBM-projecten en maatregelen uit het NSL.

De regionale directies van RWS hebben een taak in het afstemmen van deze gegevens met provincie en gemeentes binnen de betreffende regio's. Zie tabel voor de te leveren input in de uitvoeringsfase.

Te leveren input in monitoringsproces

Wat	Hoe (vorm/kwaliteit)	Wanneer	Opm.
wijziging relevante wegvakken rijkswegen en rijksvaarwegen (? (act.&prog.)	aanlevering gegevens ter verwerking in mon.tool	fase 2B	
wijziging verkeerscijfers & omgevingskenmerken (act.&prog.)	aanlevering gegevens ter verwerking in mon.tool	fase 2B	cijfers zijn inclusief IBM-projecten en maatregelen voor rijkswegen
stand van zaken uitvoering in NSL opgenomen IBM-projecten en maatregelen rijkswegen	per IBM-project en maatregel uitvoering en afwijkingen t.o.v. NSL aangeven en effecten hiervan	fase 2B	

LOKALE/REGIONALE OVERHEDEN NSL-REGIO'S

(Gemeenten/stadsregio's, provincies, bestuurlijke regio's)

Evenals de andere partijen hebben de lokale/regionale overheden NSL-regio's via de Overleggroep Monitoring een rol in de planningsfase (fase 1) en de rapportagefase (fase 3).

In de uitvoeringsfase (fase 2) dragen de lokale en regionale overheden in de NSL-regio's de verantwoordelijkheid voor de monitoring van de lokale/regionale bijdragen aan de concentraties en de monitoring van de lokale/regionale IBM-projecten en maatregelen uit de RSL's.

Naast de rol van gegevensleverancier kan de provincie of een andere door de regio aangewezen partij een signalerende en coördinerende rol hebben bij het verzamelen en afstemmen van de gegevens. Hierin kan ook de afstemming met de regionale directie van RWS een belangrijke rol spelen.

Voor de levering van gegevens draagt uiteindelijk elke bronhouder zelf de verantwoordelijkheid. Datasets komen daarom in principe ook altijd rechtstreeks van de bronhouder naar het Bureau Monitoring. Bij belangrijke inconsistenties kan de Overleggroep Monitoring NSL worden ingeschakeld.

Concrete taken betreffen het controleren op volledigheid en juistheid van de in de monitoringstool aanwezige wegvakken en andere relevante bronnen en het zo nodig aanleveren van wijzigingen hierin. Voor zover de verkeerscijfers en omgevingskenmerken zijn gewijzigd ten opzichte van de voorgaande monitoringsronde worden deze aangepast (via decentrale invoer in de monitoringstool).

Voor de stand van zaken m.b.t. de uitvoering van IBM-projecten en maatregelen uit de RSL's moeten de overheden checken of deze nog klopt met de gegevens zoals ze nu in de RSL/saneringstool staan (en straks in de monitoringstool). Indien hierin wijzigingen zijn opgetreden, moet dit conform het format prestatie-monitoring (zie bijlage) worden aangegeven.

Zie tabel voor de in de uitvoeringsfase te leveren input.

Te leveren input in monitoringsproces NSL-regio's

Wat	Hoe (vorm/kwaliteit)	Wanneer	Opm.
wijziging relevante wegvakken (actueel en prognoses)	op kaart ter verwerking in mon.tool	fase 2B	afstemming binnen regio
wijziging relevante andere bronnen & emissies (act.&prog.)	gegevens locaties&emissies ter verwerking in mon.tool	fase 2B	zoals scheepvaart, luchtvaart, op-/overslag, landbouw; afstemming binnen regio
wijziging verkeerscijfers & omgevingskenmerken (act.&prog.)	decentrale invoer in mon.tool, validatie bureau mon.; jaarlijkse herijking	fase 2B	afstemming binnen regio
stand van zaken uitvoering in RSL geplande IBM-projecten (effecten van maatregelen worden iha via verkeerscijfers & omgevingskenmerken meegenomen)	format prestatie monitoring, waarbij afwijkingen van RSL en wijzigingen conform art 5.12 Wm duidelijk zijn aangegeven	fase 2B	
stand van zaken uitvoering in RSL geplande maatregelen (act.&prog.)	- format prestatie monitoring, waarbij afwijkingen van RSL en wijzigingen conform art 5.12 Wm duidelijk zijn aangegeven - decentrale invoer maatregelen in mon.tool, validatie bureau mon.	fase 2B	
wijzigingen RSL (art 5.12 Wm)	als verzoek ter goedkeuring VROM	fase 2B	

LOKALE/REGIONALE OVERHEDEN NIET-NSL-REGIO'S **(gemeenten, provincies, bestuurlijke regio's)**

Lokale en regionale overheden die geen onderdeel uitmaken van de NSL-regio's, maar wel van belang kunnen zijn voor de luchtkwaliteit (m.n. rapportageplichtige overheden) kunnen gegevens aanleveren voor de monitoring (uitvoeringsfase).

Te leveren input in monitoringsproces overheden buiten NSL-regio's

Wat	Hoe (vorm/kwaliteit)	Wanneer	Opm.
wijziging relevante wegvakken (actueel en prognoses)	op kaart ter verwerking in mon.tool	fase 2B	
wijziging relevante andere bronnen & emissies (act.&prog.)	gegevens locaties&emissies ter verwerking in mon.tool	fase 2B	zoals scheepvaart, luchtvaart, op-/overslag, landbouw;
wijziging verkeerscijfers & omgevingskenmerken (act.&prog.)	decentrale invoer in mon.tool, validatie bureau mon.	fase 2B	

OVERLEGGROEP MONITORING:

De Overleggroep Monitoring NSL heeft een rol in alle fasen (1,2 en 3) van het monitoringsproces. De overleggroep heeft de volgende taken:

- afstemming tussen alle partners over de werkwijze van de monitoring door het laten vaststellen en (indien nodig) herzien van het protocol (fase 1);
- bekijken of de inhoud van de monitoringstool nog voldoet aan de eisen/wensen en adviseren over eventuele aanpassingen (fase 1);
- vaststellen van de benodigde formats en de kwaliteitseisen voor de levering van gegevens (fase 1);
- volgen van de uitvoering en eventueel bemiddelen bij problemen daarbij (fase 2);
- adviseren van de minister over de instemming met door gemeenten en provincies aangemelde wijzigingsvoorstellen (fase 2);
- bespreken van de conceptrapportage en vaststellen van de eindrapportage die naar de Stuurgroep gaat (fase 3);
- vaststellen op basis van monitoringsresultaten in hoeverre het NSL op schema ligt en doen van voorstellen aan het bestuurlijk overleg over te volgen aanpak als dat niet het geval is (fase 3C).

De Overleggroep is de schakel naar het bestuurlijk niveau en beslist over de manier waarop het bestuur wordt geïnformeerd.

BUREAU MONITORING

Het Bureau Monitoring heeft de logistieke coördinatie van het monitoringsproces als taak. Het bureau speelt in alle fasen een rol. Taken zijn:

- verantwoordingsdocument monitoringstool actualiseren (fase 1)
- updaten bronnen, modellen & parameters in monitoringstool (fase 2A)
- verzameling & verwerking gegevens (fase 2B)
- controle gegevens lokale/regionale overheden (fase 2B)
- doorrekening actueel jaar en zichtjaren en opstellen conceptrapportage (fase 3A)

- doorvoeren evt. aanpassingen en maken van eventuele nieuwe doorrekeningen (fase 3B)
- opstellen van eindrapportage (fase 3C)

Het Bureau Monitoring wordt in de uitvoering van de monitoring en de kwaliteitscontrole bijgestaan door het RIVM.

BIJLAGE 2 FORMATS PRESTATIEMONITORING BIJ PROTOCOL MONITORING NSL

Bijlage formats prestatie monitoring bij protocol Monitoring NSL						
Format monitoring voortgang IBM-projecten						
	nr	naam	omschrijving: (ligging, omvang, ontsluitingen, enz.)	datum ingebruikname, fasering	verkeersprognose 2011,2015,2020	effect NOx en PM10, 2011,2015,2020
zoals opgenomen in NSL/monitoringstool	1	IBM-project a	<i>al ingevuld conform definitief NSL/in monitoringstool</i>			
uitgevoerd?	<i>ja/nee</i>					
wijzigingen project?	<i>ja/nee</i>		<i>zo ja: hieronder invullen:</i>			
wijzigingen per aspect?			<i>ja/nee</i>	<i>ja/nee</i>	<i>ja/nee</i>	<i>ja/nee</i>
wijziging conform art 5.12?			<i>ja/nee</i>	<i>ja/nee</i>	<i>ja/nee</i>	<i>ja/nee</i>
omschrijving wijzigingen		
hoe verwerkt in brongegevens (zoals verkeerscijfers)		
zoals opgenomen in NSL/monitoringstool	2	IBM-project b	<i>al ingevuld conform definitief NSL/in monitoringstool</i>			
enz.	enz.		enz.			
nieuw project	n	IBM-project x	<i>gegevens invullen</i>			
Format monitoring voortgang generieke maatregelen						
	nr	naam	omschrijving	invloedsgebied	datum invoering	effect NOx en PM10, 2011,2015,2020
zoals opgenomen in NSL/monitoringstool	1	maatregel a	<i>al ingevuld conform definitief NSL/in monitoringstool</i>			
uitgevoerd?	<i>ja/nee</i>					
wijzigingen maatregel?	<i>ja/nee</i>		<i>zo ja: hieronder invullen:</i>			
wijzigingen per aspect?			<i>ja/nee</i>	<i>ja/nee</i>	<i>ja/nee</i>	<i>ja/nee</i>
wijziging conform art 5.12?			<i>ja/nee</i>	<i>ja/nee</i>	<i>ja/nee</i>	<i>ja/nee</i>
omschrijving wijzigingen		
hoe verwerkt in brongegevens (zoals verkeerscijfers)		
zoals opgenomen in NSL/monitoringstool	2	maatregel b	<i>al ingevuld conform definitief NSL/in monitoringstool</i>			
enz.	enz.		enz.			
nieuwe maatregel	n	maatregel x	<i>gegevens invullen</i>			
Format monitoring voortgang locatiespecifieke maatregelen						
	nr	naam	omschrijving	knelpunt (straatnaam)	datum invoering	effect NOx en PM10, 2011,2015,2020
zoals opgenomen in NSL/monitoringstool	1	maatregel a	<i>al ingevuld conform definitief NSL/in monitoringstool</i>			
uitgevoerd?	<i>ja/nee</i>					
wijzigingen maatregel?	<i>ja/nee</i>		<i>zo ja: hieronder invullen:</i>			
wijzigingen ja/nee			<i>ja/nee</i>		<i>ja/nee</i>	<i>ja/nee</i>
wijziging conform art 5.12			<i>ja/nee</i>		<i>ja/nee</i>	<i>ja/nee</i>
omschrijving wijzigingen		
hoe verwerkt in brongegevens (zoals verkeerscijfers)		
zoals opgenomen in NSL/monitoringstool	2	maatregel b	<i>al ingevuld conform definitief NSL/in monitoringstool</i>			
enz.	enz.		enz.			
nieuwe maatregel	n	maatregel x	<i>gegevens invullen</i>			